

Etiske retningslinjer

De etiske retningslinjene skal bidra til bevissthet og etterlevelse av holdninger og verdigrunnlag som kreves av medarbeidere og tillitsvalgte i konsernet SpareBank 1 Ringerike Hadeland. For datterselskapene Eiendomsmegler 1 Ringerike Hadeland og SpareBank 1 Økonomihuset AS gjelder i tillegg bransjerettede etiske retningslinjer for bransjene eiendomsmegling og regnskapsføring.

Bevissthet om etikk og etterlevelse av etiske retningslinjer er viktig i forhold til vårt ansvar som samfunnsaktør

Bygge omdømme	Støtter opp om vår visjon; Vi er en drivkraft for bærekraftig vekst og utvikling i vår region
Bygge kultur hos medarbeidere	Verdisett og holdninger
Bygge tillit fra omverdenen	Uten tillit, ingen kunder

Etiske retningslinjer er tett forankret med vårt verdigrunnlag:

Nær - Dyktig - Engasjert – Fremtidsrettet

De etiske retningslinjene gjelder alle medarbeidere i konsernet, inkludert vikarer, ekstrahjelper og innleide konsulenter. Dette gjelder også de som har tillitsverv i selskapet, eksempelvis styreverv når styremedlemmet opptrer i forbindelse med møter og arrangementer. Der hvor det utelukkende vises til medarbeidere, gjelder retningslinjene kun for konsernets medarbeidere og dermed ikke tillitsvalgte og styremedlemmer.

De etiske retningslinjene, som beskrevet i 10 punkter i dette dokumentet, omhandler etisk atferd i arbeidsforhold og i private forhold som vil kunne få betydning for SpareBank 1-alliansens og konsernets omdømme hos kunder og i samfunnet rundt oss.

Det er viktig, og forventet, at alle medarbeidere og tillitsvalgte i konsernet har en bevisst holdning til egen etikk og integritet. Alle må utøve et godt og forsvarlig skjønn i vurdering av hva som er en etisk forsvarlig handlemåte i hver enkelt situasjon.

Navigasjonshjulet og etiske dilemma

Etikken kan være til hjelp for å rydde opp i uenighet og misforståelser. Den lar oss avdekke usaklige begrunnelser. I etikkfaget finner vi dessuten et grunnlag for å etablere saklige begrunnelser for de valgene vi tar.

Når vi står i valgsituasjoner i arbeidshverdagen, er det likevel ikke nok å ta etiske hensyn alene. Som representant for finansnæringen er det en rekke forhold du skal ivareta. Figuren nedenfor, Navigasjonshjulet, viser seks hensyn som en bør ha overveid før en viktig beslutning skal tas.

Navigasjonshjulet kan være til god hjelp i møte med et dilemma. Ved å vurdere handlingsalternativene i lys av veiledningsspørsmålene, blir det klart hvilke hensyn som står opp mot hverandre. Det gir deg et godt grunnlag for å ta en vanskelig beslutning.

Kilde: Mot og tillit, Finansnæringens Autorisasjonsordning.

Regel 1: Vi overholder taushetsplikten, ivaretar personvernet og har en god sikkerhetskultur

Dette betyr at hver enkelt medarbeider og tillitsvalgte må:

- Overholde taushetsplikten om det hen i sitt arbeid får vite om kunders forhold, også i forhold til kollegaer som ikke har behov for de aktuelle opplysningene i sitt arbeid
- Respekttere taushetsplikten også etter å ha avsluttet sitt arbeidsforhold/ tillitsverv i konsernet
- Ikke søke informasjon om ansatte, kunder eller andre via konsernets systemer når det ikke er relevant for ens arbeidsoppgaver
- Beskytte informasjon ved å bruke konsernets eiendeler kun til arbeidsrelaterte oppgaver
- Sikre konfidensialitet og integritet i alt som gjøres, for å opprettholde en god sikkerhetskultur

Relevante dokumenter:

[Policy for personvern](#)

[Policy for styring og kontroll av sikkerhet](#)

Regel 2: Vi kommuniserer åpent, sannferdig og tydelig

Dette betyr at hver enkelt medarbeider og tillitsvalgte må:

- Være åpen, sannferdig og tydelig i sin kommunikasjon og opptreden
- Gi alle interessenter korrekt informasjon, til rett tid, også internt i konsernet
- Kjenne og etterleve finansnæringens bransjestandard for «God skikk» i rådgivning til kunder
- Bare uttale seg offentlig om forhold som gjelder konsernet dersom hen er utpekt til å uttale seg på selskapets vegne
- Passe på at egen bruk av sosiale medier ikke skader konsernets troverdighet eller omdømme
- Anvende verktøy med kunstig intelligens (KI) på en etisk, sikker og ansvarlig måte. Alle er ansvarlig for at innholdet som skapes og deles, er i henhold til rutine for bruk av KI

Relevante dokumenter:

[Retningslinje for forsvarlig bruk av kunstig intelligens](#)

Regel 3: Vi har orden i privatøkonomien

Dette betyr at hver enkelt medarbeider og tillitsvalgte må:

- Unngå å komme i en økonomisk situasjon som kan påvirke beslutninger og rådgivning
- Orienterer nærmeste leder eller HR om en skulle komme i en økonomisk vanskelig situasjon
- Unngå penge- og pyramidespill som ikke er regulert i Lotteriloven eller Pengespilloven
- Til enhver tid følge gjeldende skatteregler for seg selv og nærstående
- Vurdere handel med verdipapirer eller kryptovaluta som ikke er lovregulert eller underlagt offentlig kontroll, men tanke på den risikoen du kan bli eksponert for. På generelt grunnlag advares det mot slik handel

Regel 4: Vi forebygger, identifiserer og håndterer interessekonflikter

Dette betyr at hver enkelt medarbeider må:

- Unngå situasjoner, profesjonelt og privat, hvor det kan stilles spørsmål ved medarbeiders integritet eller lojalitet til arbeidsgiver
- Ikke delta i behandling av saker der medarbeideren eller nærstående har økonomiske eller personlige interesser, jfr. definisjoner og regler for habilitet i lovverk og retningslinjer. Også andre personlige relasjoner kan være av en slik art at det vil kunne reises spørsmål ved uavhengighet og habilitet. Nærstående-begrepet kan på enkelte rettsområder være gitt et spesielt innhold
- Ikke drive privat forretningsvirksomhet uten skriftlig forhåndssamtykke fra konsernet ved nærmeste leder. Alle forhold skal søkes om, og registreres i Habilitetsregisteret.
- Ikke være ansatt eller ha verv i foretak eller deltakelse i foretak med personlig ansvar eller forretningsmessig karakter utenfor SpareBank 1-alliansen uten skriftlig forhåndssamtykke fra nærmeste leder i konsernet. Egne regler for ledende medarbeidere i.h.t. finansforetaksloven § 9
- Vise aktsomhet ved å ta på seg verv i frivillige lag/organisasjoner, spesielt knyttet til kassererverv eller økonomiansvarlig
- Ikke bruke sin tilknytning til konsernet til vinning for seg selv eller sine nærstående

Styremedlemmer skal legge særlig vekt på å avdekke og være oppmerksom på saker der det kan foreligge interessekonflikter mellom konsernet og foretaket som styremedlemmet representerer. Tilsvarende gjelder dersom styremedlemmet eller dennes nærstående har økonomiske og/eller personlige interesser i en sak.

Relevante dokumenter:

[Policy for interessekonflikter](#)

[Register for Habilitet](#)

Regel 5: Vi opptrer med respekt og omtanke

Dette betyr at hver enkelt medarbeider og tillitsvalgte må:

- Opptre med respekt, omtanke og alminnelig høflighet i forhold til kollegaer så vel som kunder, konkurrenter, myndigheter og samfunnet rundt oss
- Bidra til at det ikke forekommer diskriminering, trakassering, seksuell trakassering eller mobbing i konsernet
- Ikke bruke konsernets eiendeler på en måte som kan knyttes til gambling, pornografi, rasisme eller andre formål som kan oppfattes som støtende eller som er i strid med lover eller interne regler
- Oppføre seg på en måte som ikke krenker menneskeverd
- Utøve særlig aktsomhet når det nytes alkohol under møter/arrangementer i jobbsammenheng for konsernet. Dette gjelder spesielt arrangementer som finansieres av lag/foreninger/idrettslag/ideelle organisasjoner som konsernet er sponsor for
- Bidra til likebehandling av kunder og kollegaer slik at alle, uansett kjønn, sosial bakgrunn, funksjonsevne, etnisitet, religion, seksuell orientering, kjønnsidentitet eller andre forhold, skal ha samme muligheter og behandles likt i ellers like saker

Regel 6: Korrupsjon og gaver

Konsernet har nulltoleranse for korrupsjon. Korrupsjon er å gi, tilby, kreve, motta eller akseptere en urettmessig fordel i forbindelse med en stilling, et verv eller oppdrag. Både den som gir og den som mottar slike ytelser kan straffes for korrupsjon.

Dette betyr at hver enkelt medarbeider og tillitsvalgte må:

- Ikke ta imot en gave eller bestikkelse som er gitt i forbindelse med ansettelsesforholdet eller tillitsvervet i konsernet. Dette gjelder ikke ordinære gaver i forbindelse med kurs, alminnelige oppmerksomhetsgaver i forbindelse med arrangementer eller gave/fordel som gis av SpareBank 1-konsernet.
  - Konkrete eksempler på gaver og vurderingen av disse;
    - OK (typisk):
      - Enkel blomsterbukett etter foredrag
      - Profilartikler på konferanse
      - Kaffe/lunsj i ordinært arbeidsmøte
    - Må avklares (typisk):
      - Middag på «finere» restaurant betalt av kunde/leverandør
      - To VIP-billetter til kamp/konsert
      - Gavekurv til jul fra leverandør dere forhandler med
    - Ikke ok (typisk):
      - Gavekort på større beløp fra kunde/leverandør
      - Betalt helgetur/opphold
      - «Takk for hjelpen»-gave etter at dere har innvilget kreditt/valgt leverandør
- Det skal heller ikke gis gaver eller andre goder til kunder som kan oppfattes som urettmessige fordeler for mottaker, eller som på andre måter kan så tvil om mottakers integritet eller konsernets omdømme

- Påse at også nærstående ikke tar imot eller gir gave/fordel som nevnt, dersom denne kan knyttes til arbeidet eller vervet som hen har i konsernet
- Være lojal i forhold til SpareBank 1-konsernets bekjempelse av enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser, samt hvitvasking, bedrageri, terrorfinansiering og finansiering av kriminell aktivitet. Dette inkluderer å følge regler og rutiner, samt jobbe aktivt for å forebygge, avdekke og rapportere forhold

Relevante dokumenter:

[Policy for antihvitvasking, antiterrorfinansiering og sanksjonsetterlevelse](#)
[Standard antihvitvasking og antiterrorfinansiering](#) (Gjelder kun banken)

Regel 7: Vi varsler om kritikkverdige forhold

Dette betyr at hver enkelt medarbeider og tillitsvalgte må:

- Varsle i tråd med konsernets varslingsrutine dersom hen får kunnskap i forhold som er i strid med gjeldende regelverk, vesentlige brudd på interne bestemmelser eller andre vesentlige kritikkverdige forhold
- Beskyttes mot negative konsekvenser eller reaksjoner som følge av varsling

Relevante lenker:

[Varslingskanal for SpareBank 1 Ringerike Hadeland](#)

Regel 8: Vi viser aktsomhet ved handel med finansielle instrumenter

Det betyr at den enkelte medarbeider må:

- Ikke misbruke innsideinformasjon, det vil si opplysninger om forhold som kan påvirke kursen på finansielle instrumenter og som ikke er offentlig tilgjengelig eller allment kjent i markedet
- Utvise aktsomhet ved handel med finansielle instrumenter utstedt av SpareBank 1-banker
- Ikke bidra til eller legge til rette for at nærstående kan misbruke innsideinformasjon som hen har mottatt i sitt arbeid i konsernet
- Være bevisst ansvar for å beskytte banken og kundene mot svindel, hvitvasking og andre risikoer knyttet til kryptovaluta

Regel 9: Vi viser respekt for menneskerettigheter og arbeider for å redusere miljøbelastningen

Dette betyr at den enkelte medarbeider og tillitsvalgte må:

- Vise respekt for de grunnleggende menneskerettighetene, slik disse er beskrevet i sentrale menneskerettighetskonvensjoner, i utførelsen av sitt arbeid eller verv i konsernet
- Aktivt medvirke til at konsernets leverandørkjede, forretningsforbindelser og de selskapene som SpareBank 1 investerer i, respekterer menneskerettighetene
- Være bevisst konsernets samfunnsansvar og ivareta ulike bærekraftshensyn. Bidra til at banken fremmer ansvarlige investeringer og utlån, og reduserer sitt miljøavtrykk
- Vurdere miljømessige og sosiale konsekvenser av finansielle beslutninger og unngår handlinger som kan skade bankens omdømme innen bærekraft

Relevante dokumenter:

[Policy for bærekraft](#)

[Standard for etterlevelse av åpenhetsloven](#)

Regel 10: Vi er klar over at overtredelse av etikkreglene kan få konsekvenser

Dette betyr at den enkelte medarbeider og tillitsvalgte må:

- Holde seg oppdatert på og etterleve konsernets etiske retningslinjer
- Konferere med nærmeste leder eller HR ved tvil om forståelsen av de etiske retningslinjene
- Informere nærmeste leder dersom hen er siktet eller tiltalt for økonomisk kriminalitet, og dersom man er usikker på tolkning av eller brudd på reglene
- Etterleve den regelen som er strengest ved forskjeller mellom lovgivning og etikkregler

Dokumenthistorikk

Våre etiske retningslinjer skal styrebehandles hvert tredje år. Det skal gjennomføres årlig administrativ revisjon og hyppigere styrebehandling ved forslag til vesentlige endringer. Det er HR-leder i banken som er ansvarlig for dokumentet.

Styrebehandlet etiske retningslinjer	16.12.2010
Styret behandlet revidert utkast	29.10.2014
Styret behandlet revidert utkast	25.04.2018
Styret behandlet revidert utkast	09.05.2019
Styret behandlet revidert utkast	14.05.2020
Styret behandlet revidert utkast	10.05.2021
Styret behandlet revidert utkast	23.06.2022
Styret behandlet revidert utkast	10.05.2023
Styret behandlet revidert utkast	18.06.2025
Gjennomført årlig revisjon. Kun mindre endringer, ikke styrebehandlet	06.05.2026